

norsk FILATELISTISK TIDSSKRIFT

TIDSSKRIFT
FOR FRIMERKESAMLERE
UTGITT AV NORSK FILATELISTFORBUND

REDAKTØR: HARALD RISING

Redaksjonens adresse:
Postboks 2243 — Oslo

NR. 4

APRIL 1942

1. ÅRG.

Eftertrykk av stoff og illustrasjoner forbudt

Miniatyrtrykksakene våre.

Av boktrykker H. Durban-Hansen.

Tross interessen for frimerker fra samlernes side nettopp nå synes å være større enn noensinne, er det merkelig få filatelister som har rede på hvordan frimerker blir fremstilt og trykt i dag. Det vil derfor kanskje interessere noen å høre litt om frimerketrykkingen, og jeg skal gjerne berette litt fra flere besøk hos Emil Moestue A/S, både i Nordbygaten 12, hvor alt forarbeid foregår, og i selve frimerketrykkeriet, som er i Skippergaten 40. Jeg hadde den glede å kunne følge utviklingen og fremstillingen fra fotograferingen av originaltegning til og med de første prøvetrykk ble tatt.

Som kjent er jo frimerker i høy grad å betrakte som offisielle verdipapirer — det har vi sett friske bevis på i denne skillemyntmangelens tid — og for å få anledning til å se på fremstillingen og følge utviklingen er det ikke bare nødvendig å oppnå trykkeriets tillatelse, men kanskje først og fremst Poststyrets. Jeg vil gjerne her få takke så vel *Poststyret* som boktrykker *Knut Moestue* for beredvillig imøtekommenhet, likesom jeg skylder en oppriktig takk til de dyktige funksjonærer og arbeidere hos Emil Moestue A/S, som hadde så meget vennlighet å vise en spørrelysten filatelist og boktrykker. En spesiell takk til hr. verksmester *Langseth* for verdifulle og interessante opplysninger.

Vår tids frimerketrykking skjer fortrinnsvis etter de 3 trykkmetoder offsettrykk, kobbertrykk

(«ståltrykk») og dyptrykk. Betegnelsene kobbertrykk og dyptrykk er ufullstendige da dette er 2 forskjellige «undermetoder» av det *egentlige* dyptrykk, mens vi, når vi i dag taler om dyptrykk, vanligvis mener raster-rotasjonsdyptrykk, som også kort kan kalles rotogravyr. Jeg skal ikke her komme inn på offsettrykk og kobbertrykk, men vil gjerne evt. senere få komme med en artikkel om offset- kontra dyptrykkfremstilte frimerker, noe som tør være av en viss interesse.

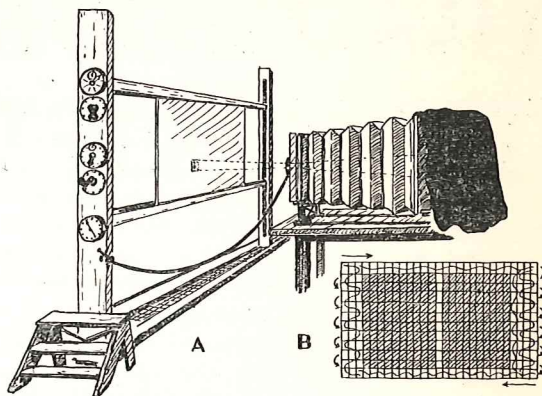
Siden 1931 — fra og med «kreftrimerket» — er samtlige våre nyemisjoner av ordinære merker og godgjørenhetsfrimerker fremstilt i dyptrykk, og disse er alle trykt i det samme trykkeri. Dyptrykket er en relativt moderne trykkmetode, ikke den nyeste, men den som har fått ubetinget størst praktisk betydning. Det er for frimerketrykking en nokså krevende trykkmetode, både med hensyn til de nødvendige forarbeider, papiret som skal benyttes samt trykkfargene, noe som jeg antar delvis vil være klart for leserne av det etterfølgende.

Originalene til de da nye frimerkene — det viste seg å være «Redningsselskapet»s merker — var nettopp nedfotografert til et *negativ* i størrelse som passet for det fine spesialkameraet hos Moestue, da jeg fikk anmodning om å innfinne meg omgående, hvis jeg ønsket å følge den egentlige reproduksjonsprosess. Etter at alle forberedelser var truffet i fotografatelieret for en

anstrengende dags arbeid der og mine papirer var gransket og funnet tilfredsstillende av Postverkets kontrollør, hr. *Gudmundsen*, ble alt som heter lysåpninger omhyggelig dekket til, hvorpå vi låste oss inne — for å forhindre uventede besøk under fotograferingen. Så ble lyset slukket, bare en rød lampe fikk lov å brenne, og den fotografiske platen, en temmelig stor Ilford spesialplate ble pakket fram, ble omhyggelig avtørret for å fjerne selv de minste støvkorn og mulige urenheter, hvorpå platen ble satt opp i en stor metallramme og fastgjort mellom 2 horisontale skinner. Disse skinner kan ved hjelp av mikrometerinnstilling beveges opp og ned, lik som rammeapparatets ytre lodrette bjelker også ved mikrometerinnstilling kan beveges mot høyre og mot venstre. Hver bevegelse av dette rammeapparat er regulerbar med en nøyaktighet av en tiendedels millimeter, og for hver gang det dreier seg om frimerkefotografering, kontrolleres alle bevegelser og hver del på det omhyggeligste ved hjelp av waterpass og vinkellinjal. Det vil lett forstås at innstillingenes pålitelighet må være absolutt, og jeg så da også at fotografen, hr. *Edgar Kragerud*, godt assistert av sin rolige, men samtidig kvikke hjelperske, frk. *Vivian Larsen*, med en pinlig nøyaktighet på forhånd undersøkte at alt arbeidet som det skulde og måtte.

Først spenderte fotografen en prøveplate, tok 3 eksponeringer med forskjellige belysningstider, — for å skaffe seg klarhet over nøyaktig hvor lenge vedkommende merke — det var 20-øresmerket med Oslo-skøyta — måtte belyses for å gi akkurat det riktige positiv. Enhver som har hatt befatning med filmfremkalling og kopiering vet at negativet eller kopiet skal komme til syne etter en i regelen ganske bestemt tids fremkalling, og at negativet (subs. kopiet) da vil gi det «riktige» bilde; for kort eller for lang belysning er tilbøyelig til å ødelegge alt, og særlig i dette tilfelle. Her forsøktes med 15, 12 og 10 sekunders belysning, og det siste viste seg ved fremkallingen umiddelbart etterpå å være akkurat passende belysningstid. Kontrolløren, som hittil hadde sittet rolig på sin krakk, gikk helt bort til fremkallerskålen, og først da han hadde forvisset seg om at fotografen hurtig skylte bort de 3 prøvebildene med varmt vann, var hans medfødte og pliktskyldige mistenksomhet beroliget. — Så plasertes den utvalgte og avpuskede platen i rammestativet, og den endelige fotograferingen begynte. Jeg tror det kan være

interessant for uinnvidde å få et begrep om apparatet og fremgangsmåten ved fotograferingen, hvorfor jeg vil forsøke å hjelpe på ordene med *figur 1, A og B*, som nok ikke er ment som helt nøyaktige avbildninger, men som sikkert vil være forståelige.

Fig. 1, A og B.

Dette arbeid, selve fotograferingen, er meget krevende og fordrer, som man kan tenke seg, den største grad av påpasselighet og presisjon; men da samtidig etterhånden luften ved sin inne-stengthet og det meget svake rødlys virker farlig søvndyssende, er det naturlig at fotografen og hans assistent avløste hverandre med å eksponere og innstille mikrometerskivene. (Her måtte altså begge disse arbeider gjøres av en og samme person, mens den andre overvåket at glassplaten virkelig ble flyttet for hver eksponering.) I nøyaktig 10 sekunder ble snortulseren presset inn, — tiden lestes av på en stor sekundurskive med tydelig viser, — og så foretokes flytting av platen før ny eksponering. $27 \times 12 = 324$ eksponeringer*) å 10 sekunder + den nødvendige tid for hver gangs flytting av platen, — leserne vil forstå at det hele tok tid. Selve fotograferingen tok i dette tilfelle som forutsatt ca. $2\frac{1}{2}$ time, mens hele «mørkeromsarbeidet» med forarbeid og avsluttende fremkalling av den eksponerte platen varte i vel $4\frac{1}{2}$ time. I andre tilfelle, fortalte hr. Kragerud, kunde en original kreve en belysningstid av f. eks. 30 sekunder,

*) Tallet 27 (= merker pr. vannrett rad) kan variere noe, det beror på merkestørrelsen i forhold til glassplaten størrelse, mens antall lodrette rader i regelen er 2 flere enn på de ferdige frimerkeark. Forklaring på det tilsynelatende store antall merker finner en litt senere i artikkelen samt i fig. 1 B.

kanskje mer, hvilket medførte en *ubrutt* mørkeromstid av opptil 9 timer eller mer.

Mens eksponeringen pågikk hadde jeg god anledning til å fundere over enkelte små problemer som dukket opp i meg: Hvordan vilde det gå om elektrisiteten ble borte? Uret som tiden lestes av på var vel elektrisk, og strømmen til kvikksølvlampen i kameraet ble jo da også brutt? Men nei, det var tenkt på slikt. Uret var ikke elektrisk. Og selv om det var så at strømmen *kunde* bli borte, hva jo hender meget sjelden, så var man i regelen gjennom fotosellekontrollert, automatisk belyningsutmåling så å si helt sikret mot ulykker av noen betydning. Verre var det selvsagt om den som eksponerte i distraksjon enten belyste altfor lenge eller upåaktet av den andre kom i skade for helt å glemme en eksponering. I 99 av 100 tilfelle vilde dette bety at helt nye omfotografering var nødvendig, altså: ødelagt plate, bortkastet arbeid og kanskje utskyting av leveringsfristen for merkene som resultat. Slikt hadde visstnok ikke skjedd nevneverdig antall ganger, forsto jeg.

«Oppsteppingen», som denne mangfoldiggjorte eksponering kalles blant fagarbeiderne, var altså vel tilendebrakt, fremkallingen viste et gjennom vellykket resultat, så fikseringen ble påbegynt umiddelbart og lyset kunde slås på igjen. Til slutt kunde platen skylles med rinnende vann av helt jevn og bestemt temperatur; som et annet eksempel på hvor forsiktig man må være under slikt arbeid, kan nevnes at vannet ble omhyggelig filtrert før det fikk skylle over platen. — Dagen var dermed slutt og platen ble forsvarlig låst ned i Postverkets egen skapreol der av kontrolløren, som selvsagt også beholdt nøkkelen.

Neste morgen ble så de 324 positiver underkastet en nærmere inspeksjon, og det viste seg da at originalen dessverre ikke hadde vært like bred i over- som underkant, idet det differerte ca. $\frac{1}{2}$ mm på merket på platen. Dette var noe som fotografen nok hadde hatt en anelse om, men — nå ble det iallfall omgående opplyst overfor Poststyret, som bestemte at originalen måtte utbedres og ny plate tas hurtigst.

Endelig — etter 2 dager — kunde neste ledd i prosessen begynne: overføringen på pigmentpapiret. Pigmentpapiret var en tysk spesialkartong, hvor «baksiden» besto av lett oppløselige kartonglag og «billedsiden» av en omhyggelig laget jevntykk gelatinhinne. Forresten var det enda ingen billedside på kartongen, idet det fotografiske kromsalkskikt føres på her hjemme,

og oppå gelatinhinnen. Kromsaltet trenger delvis ned i gelatinhinnen, og hvor så kartongen utsettes for belysning, blir gelatinet mer eller mindre tungt oppløselig alt etter den mottatte lysmengde. Når en slik pigmentkartong er ferdigpreparert, avpusses den først meget grundig, men varsomt — hverken støvkorn eller ujevnheter og slett ikke fingeravtrykk fikk avsettes på kartongen, det kan ødelegge etsningen og trykket fullstendig; og først da den fotografiske billedside var funnet fullkommen ren, torde rasteret overføres på den.

En dypptrykkrasterplate er — i motsetning til en rasterplate for offset og boktrykk — én glassplate hvor det er gravert et rutenett bestående av uendelig små kvadrater fylt med en helt dekkende svart farge, mens mellomrommene mellom rutene danner et fint og jevnt nett av klare linjer. For offset- og boktrykkrasteret er også dekkingen omvendt av dypptrykkrasterets. Men rasterangivelsene er ens. En angivelse som f. eks. i foreliggende tilfelle *80 linjers raster* betyr at det på hver centimeter løper 80 parallelle linjer, m. a. o. det bilde som dannes gjennom én cm² av rasterplaten, deles opp i 6400 små kvadrater; 80 linjers raster, som anvendes hyppig ved dypptrykksreproduksjon, er et temmelig fin-masket raster, — i vanlig reproduksjon for f. eks. boktrykk brukes slike rastere meget sjeldnere og i regelen bare for trykk på godt kunsttrykkpapir og når det gjelder godt modulerte eller særlig detaljrike originaler. — I forbifarten kan nevnes at en slik rasterplate er uhyre kostbar og i dag uerstattelig; den som ble brukt her kostet således mellom 2000 og 3000 kroner!

Overføringen av rasteret på pigmentkartongen, som alltid krever lengre tid enn billedoverføringen, gjør at det allerede av kromsaltoppløsningen preparerte gelatin herdes under de klare linjene i rasterplaten, mens det altså ikke blir noen herdning under de dekkede rutene. Kopieringen av «positivene» (merkene), som nå fulgte, krevde i dette tilfelle ca. 20 minutters belysning fra de automatisk pendlende, kraftige (60 ampère's) kullstiftlamper. Så vel pigmentpapiret som glassplaten med merkene var på forhånd omhyggelig avpusset, hvoretter de var lagt mot hverandre, plasert i den kjempestore kopieringsrammen — som luften var suget ut av med en vannpumpe, for å oppnå at plate og pigmentpapir sluttet helt tett sammen. Lyskildens bevegelighet har, som man forstår, til hensikt å gi helt jevn belysning over det hele. Nå var altså

de 324 merkeoriginaler overført som «negativer» på pigmentpapiret og var godt synlige på dette. Dermed gjaldt det å velge ut de endelige originaler, 210 merker uberørt av fingrer og ellers helt feilfri, hvorav den ene, midtre rad merker (10 stk.) som sist skjæres bort, gir den nøyaktige avstand mellom de 2 ark å 100, og så ble disse «arkene» festet sammen igjen slik at de ved overføringen på den ventende kobbersylinder kom til å bli plasert nøyaktig diametralt overfor hverandre. Dette pasningsarbeidet er kanskje noe av det mest spennende ved hele fremstillingsprosessen, da det alltid krever den aller mest pinlige grundighet og presisjon. Verksmester *Per Langseth*, som utførte dette arbeidet og som fikk det til å passe helt som det skulde, medga overfor meg at det helst også måtte litt hell med i spillet for ikke å måtte foreta overføringen om igjen.

Så snart faktoren hadde forvissnet seg om at det virkelig passet, ble pigmentkartongene ved hjelp av en rulle langsomt presset fast til kobbersylinderen som samtidig ble spytt med kaldt vann; kjemigrafene satte sylinderen i hurtigere rotasjon og senket den så i en skål med varmt vann (av ca. 40 ° C.), som oppløste de bakerste papirlag av kartongen, hvorved det fotografiske billedskikt med den ennå beskyttende gelatinhinne festet seg til sylinderen. — Den neste del av prosessen, etsningen av kobbersylinderen, kunde ikke gjøres før langt ut på neste dag. Den opphetning av kobberet som det varme vannet forårsaker, forhindrer både i ujevnhet i temperaturen og i den med varmen følgende lettoppløselighet av gelatinet at man kan ha noen som helst kontroll over etsningen. Metall (og syreoppløsningene) må ha jevn gjennomsnitts romtemperatur (ca. 18° C.), ellers kan ikke etseren arbeide.

Dessverre fikk jeg ikke anledning til å se på selve etsningen. Denne foregår imidlertid vanligvis med 4—6 jernkloridoppløsninger av forskjellig styrke, idet man først benytter en sterk oppløsning — og så, når man kommer ned på eller nærmere kobberet, tar gradvis svakere oppløsninger. Syren virker nemlig hurtig på metallet, mens den ingen virkning har på gelatinet; vannet derimot løser hurtig gelatinet der hvor dette ikke er helt herdet. Gelatinet er som nevnt ved delvis absorbering av kromsaltet og gjennom overføring av rasteret og merkeplaten på pigmentkartongen gjort mer eller mindre herdet mot oppløsning, det er helt eller meget mot-

standsdyktig på de steder hvor lyset har virket mest, og lite eller ikke motstandsdyktig hvor lyset ikke har fått anledning til å virke noe. Mer eller mindre «mørke» partier på glassplaten blir etset *ned* i metallet — dybde-etsningens grad bestemmes i hver mikroskopisk rute (i raster-nettet) av den mottatte lysmengde — mens de mest belyste partier i arkene, som er mellomrommene mellom merkene, selvsagt ikke må etses i metallet i det hele tatt; her må gelatinhinnen bare løses så meget opp at et siste fint lag beskytter kobberet mot syren. Imidlertid dreier nedetsningen seg om mikroskopiske mål, de mørkeste partier skal bare etses inntil 0,04 mm ned i metallet.

Til tross for at etsningen nok er en kjemisk bundet prosess som til en viss grad må gå sin gang, avhenger meget av etserens personlige dyktighet, av hans erfaring og ikke minst av hans påpasselighet, — man kan jo tenke seg at syreoppløsningene, og da særlig de mest fortynnede, har en relativt hurtig og vanskelig beregnelig virkning, så det gjelder til ethvert tidspunkt og på alle trin av utetsningen å kunne bruke den passende oppløsningsgrad samt å kunne stoppe etsningen i rette øyeblikk. Det vil nå også være klart for leserne at det er av overmåte stor betydning at samtlige merkeoriginaler fra fotografens side er like meget og riktig belyst; enn videre er det av stor viktighet at ikke støvkorn eller fremmedlegemer av noen art er kommet mellom pigmentpapir og den ferdige glassplate og har ødelagt. Det er i det hele tatt så mange muligheter for at forskjellige små, men ikke desto mindre ofte meget kjedelige feil sniker seg inn enten på pigmentpapiret eller på selve kobbersylinderen, at det ikke kan forundre når man hører at mange ganger det mest nervepirrende og utakknemlige arbeid gjenstår etter at etsningen er foretatt og man skulde tro alt var ferdig til trykning. Kobber er som kjent et bløtt metall, og en kan lett tenke seg at en ferdigetset kobbersylinder er uhyre vår og ømfintlig for en siste eventuell «utbedring» med stikkel, pinsett, amalgam og lignende.

Imidlertid går vi ut fra — som tilfellet også denne gangen var — at etsningen er lykkelig tilendebrakt og at trykksylinderen kan transporteres over i frimerketrykkeriet, hvorfor vi flytter samtidig med den verdifulle sylinder. Og vi tenker oss da over i Skippergaten 40, i øverste etasje inn til gårdsrommet, hvor prøvetrykkingen umiddelbart etter skulde begynne. (Forts.)

Første flyvepost i Norge.

Tidens Tegn.

FØRSTE FLYVEPOST I NORGE

UTKASTET FRA «NORDSTJERNEN» AV BARON CEDERSTRØM — OMKRING 500 METER OVER TRONDHJEM.

OG DEREFTER GODHETSFULDT ANBRAGT I NÆRMESTE POSTKASSE AV FINDEREN.

Dagspostens redaktion.

Trondhjem.

En meget interessant Flyvepost ble nylig sendt meg til uttalelse fra hr. Sigm. Sunde, Bergen.

Det gjelder et avisomslag frankert med et grønt 5 øres frimerke og avstemplet Trondhjem 2-10-11 (2. okt. 1911). Størrelse 28 × 12 cm.

Den trykte teksten på dette omslaget er ganske kurios og gjenkaller i erindringen de «bevegde» dagene høsten 1911 da vi var vidne til flyveoppvisninger av Baron Cederstrøm, som var en meget dyktig flyver og var på turné i inn- og utland.

Teksten er følgende:

Tidens Tegn.

Første flyvepost i Norge.

Utkastet fra «Nordstjernen» av Baron Cederstrøm — omkring 500 meter over Trondhjem.

Og derefter godhetsfuldt anbragt i nærmeste postkasse av finderens.

Omslaget (inneholdende Tidens Tegn) er adressert til Dagspostens redaktion, Trondhjem.

I «Tidens Tegn» 2. okt. 1911 finnes et utførlig referat fra flyveoppvisninger i Trondheim. Av dette referat skal jeg gjengi etpar interessante avsnitt: «Tidens Tegn»s flyveturné. Verdens nordligste flyvning. Cederstrøm runder domkirken og bombarderer Kristianssten.

Trondhjem 1. okt. — Ikke mindre enn fem gange fløi Cederstrøm rundt domkirken — og

tilslutt foretok han en meget interessant demonstrasjon mot den gamle nedlagte fæstning Kristianssten. Baronen hadde bevæbnet sig med seks fredelige citroner som markerte bomber og satte kursen over Kristianssten i omkring et par hundre meters høide. Over fæstningen slap han de faretruende citroner, og det viste sig at ikke mindre end fem var faldt indenfor murene.

— Dagens clou var den flyvepost, som for første gang blev arrangert i Norge.

I betydelig høide utkastet baron Cederstrøm eksemplarer av «Tidens Tegn» som i særlige omslag var adressert til fremstaaende mænd i Norge og Sverige og forsynt med anmodning til finderens om at overgi dem i første brevkasse til videre befordring.

Fra flyplassen saa man avisene dale som gyldne blade i solskinet. —»

Såvidt «Tidens Tegn»s referat. Det eneste man savner er opplysning om antallet av aviser som således ble befordret som flypost.

Dette har dog neppe vært særlig stort. Uttrykket «fremstaaende mænd i Norge og Sverige» er jo noe tøyelig, men i betraktning av de opplag man nå regner som små når det gjelder samlerobjekter, må man si at dette opplag av «Første flyvepost i Norge» sikkert er forsvindende lite. De som er så heldige å være i besittelse av sådanne omslag, kan glede seg over å ha en overordentlig sjelden flypost.

J. Jellestad.

Norgeskatatalogen.

Hr. redaktør.

Under titlen «Bøker og tidsskrifter» i vårt nye tidsskrift (Nr. 1, s. 17) har hr. Finn Gisholt skrevet en artikkel, som former seg som ros og ris til VI utgave av Norgeskatalogen 1942.

Det er især 3 sider ved katalogen hr. Gisholt kritiserer nemlig: 1. prisansettelsene, 2. nummereringen og 3. klisjéene.

1. Kritikken over prisansettelsene er jeg enig i og for meg synes det også som om katalogkomiteen har bygget for meget på liebhaverpriser i Oslo ved sine prisansettelser. De nyere frimerker har også fått en altfor stor prosentvis stigning i forhold til eldre merkers stigning, således at de som vil bytte eldre merker med nyere taper på byttet, når katalogen anvendes som byttebasis.

2. Med en uttalelse av formannen i O.F.K. om at man bør komme fram til «en mer ensrettet nummerering» som bakgrunn skriver hr. Gisholt:

«Noget værre eksempel på utskielser i denne retning enn Norgeskatalogen kan man neppe finne.»

Utskeielsene skulde ligge deri:

- at Norgeskatalogen fremdeles har opprettholdt nummerne Nr. 35 og 36, istedetfor å føre disse nummere som undernummere av Nr. 25 (10 øre av utgaven 1877/78).
- at katalogkomiteen, når den gikk til nummerforandring i 20 mm utgaven, ikke tok skrittet fullt ut og omredigerte disse nummere etter en av verdenskatalogene.
- at «V»-merkene med og uten vannmerke ikke har fått samme hovednummer.

For punktene a. og b.'s vedkommende må jeg si, at jeg ikke kan forstå, hvorledes en norsk filatelist kan uttale noe sådant, da disse uttalelser vidner om, at vedkommende må være dårlig orientert om, hva våre fremste filatelisten i en årrekke har arbeidet med, nemlig å gi de norske frimerker en nummerordning som de ifølge deres fremstillingsprosess og filatelistiske egenarter har krav på.

Ad a. Ifølge Norgeskatalogen har Nr. 25, 35 og 36 følgende beskrivelser:

Nr. 25:

Utkommet juli 1877.

Boktrykk fra P. Petersen, Christiania.

Trykkstemplene fremstillet i elektrotypi.

12 typer i det lille verdisiffer.

Oppstreken på det store 1-tall er buet (klisjé).
Papir fra Bentse Brug.

Vannmerke: Posthorn type I.

Tagget 14½:13½.

To trykningsperioder, første i 1877 med bløtt, porøst papir med vannmerke i stående stilling, annen periode med fast glatt papir med vannmerke i liggende stilling.

Nr. 35:

Utkommet januar 1882.

Boktrykk fra Chr. Johnsen, Christiania.

Trykkstemplene fremstillet i elektrotypi.

200 typer i det lille verdisiffer.

Oppstreken på det store 1-tall rett og skråstilt (klisjé).

Papir fra Thv. Moestue & Co.

Vannmerke: Posthorn type II.

Tagget 14½:13½.

Nr. 36:

Utkommet januar 1882.

Samme merke som Nr. 35, oppgravert 2 ganger på trykkplaten, idet bl. a. posthornets skraveringslinjer er fjernet unntatt til høyre under kronen.

Tagget 14½:13½.

Ved å lese ovenstående beskrivelser av merkene Nr. 25, 35 og 36, vil det fremgå med all ønskelig tydelighet, at de filatelistiske egenarter er tilstede, som med full grunn berettiger katalogkomiteen til å gi disse merker forskjellig hovednummere.

Nr. 35 og 36 kan ikke under noen omstendighet kobles sammen med Nr. 25 av utgaven 1877/78 (sjattert posthorn), da merkebildet for dette og for Nr. 35 og 36 er forskjellig såvel for det store 1-tall som for de små siffers vedkommende. Dertil kommer, at papiret og vannmerkene også er forskjellige. Personlig er jeg av den mening, at Nr. 36 helst bør stå som undernummer av Nr. 35, da det er det samme merke kun med den forskjell, at posthornet er oppgravert.

Jeg forstår imidlertid godt tanken, som ligger til grunn for å gi disse merker 2 hovednr., nemlig for de mange samlere, som ikke er spesialsamlere tydelig å markere mellom merket med sjattert posthorn og merket med usjattert posthorn.

Gruppen Nr. 35—39 danner etter min mening et naturlig og særegent ledd mellom utgavene med sjattert posthorn og 21 mm utgaven.

For de, som interesserer seg for kilden til den forandrede nummerering ved at Nr. 35 og 36 ble skilt fra Nr. 25 (26) henviser jeg til hr. J. Jellestads artikkel i Nordisk Filatelistisk Tidsskrifts desember-nummer 1925.

Norgeskatalogen har helt fra sin første utgave av hatt samme nummerering på merkene fra 1 til 46.

Ad b. Nummerering av 20 mm utgaven har i årenes løp vært gjenstand for forandringer, etterhvert som der er fremkommet filatelistiske opplysninger, som har berettiget dette.

20 mm utgaven hadde således:

i Norges Frimerker 1855—1914 nummer fra 44 til 56,

i Norges Frimerker 1855—1924 nummer fra 44 til 55,

idet den provisoriske utgave 2 øre på 12 øre brun, som hadde Nr. 50 i N. F. 1855—1914 ble skutt ut og fikk Nr. 56 i N. F. 1855—1924.

I Norgeskatalogen 1929 (første utgave) er 20 mm utgavens nummerering fra Nr. 47 til 51, idet 1 øre og 2 øre er skilt ut fra 20 mm utgaven og fått særskilt hovedtittel «Suppleringsverdier».

Denne nummerering er fulgt i Norgeskatalogene 1933, 1939, 1940 og 1941.

Når nå katalogkomiteen under sitt arbeid med katalogen for 1942 er kommet til det resultat, at 1 øre og 2 øre (suppleringsverdier av 20 mm utgaven) bør få sin gamle plass innen 20 mm utgaven, så må etter min mening denne forandring hilses med glede, selv om der for samlerne blir en del arbeid med omplasseringer av merkene.

Denne forandring er i full overensstemmelse med norsk filateli. Hadde katalogkomiteen gått til den radikale forandring, som hr. Gisholt mener, den burde ha gjort, nemlig å omredigere katalogen slik, at den ble konform med verdenskatalogene, så vilde jeg ikke ta i betraktning å betegne en sådan omredigering som et stort tilbakeskritt.

Det er ikke den veien, en skal gå, når det gjelder katalogiseringen av norske frimerker og hevde norsk filateli.

Veien må være den, som man hittil har fulgt, nemlig å arbeide på at verdenskatalogene mer og mer nytter norsk filateli og etterhvert i sine kataloger kommer fram til en nummerering og oppdeling av utgaver for norske frimerkers vedkommende som er i overensstemmelse med våre norske kataloger.

Sammenligner man eldre utenlandske kataloger med nyere, så vil man også finne, at disse i stadig større og større utstrekning tar hensyn til de norske kataloger og bruker såvidt mulig de opplysninger, klisjéer m. m., som disse gir.

Målet må derfor være, at verdenskatalogene bruker samme nummerering som de norske kataloger og ikke omvendt.

Vår største filatelist og kjenner av Norges frimerker, nå avdøde Dr. Justus Anderssen, var framst i rekken blant dem, som arbeidet med å bygge opp i store trekk den katalog, vi har i dag.

I pakt hermed har katalogkomiteen arbeidet. Å betegne dens arbeid som utskielser hører derfor ingen steds hjemme.

Med den forandring, som er foretatt med nummereringen av 20 mm utgaven, vil det nå falle naturlig å flytte den provisoriske utgave (Nr. 52) 2 øre på 12 øre brun fram til plass Nr. 47 i katalogen i umiddelbar forbindelse med 21 mm utgaven, hvortil dette merke sogner og som tidligere f. eks. i Norges Frimerker 1855—1924 hadde som undertittel 21 mm. Dette også for, at den provisoriske utgave for 2 øre skal få nummer før den ordinære utgave for 2 øre i 20 mm utgaven.

Ad c. Med hensyn til «V»-merkene er jeg enig med hr. Gisholt. Jeg ville bare ha gått en del lengere, både hva «V»-merkene og merkene uten «V» angår.

3. Hr. Gisholt uttaler, at klisjéene for typer i katalogen — spesielt for 20 mm utgavens vedkommende — er vanskelig å arbeide etter for filatelister, som ikke har arbeidet med disse i årevis.

Hertil er å svare, at det nok ikke i vesentlig grad er klisjéene, som gjør arbeidet med å type de norske merker vanskelig. Det er øvelsen og evnen til å se forskjellen mellom de forskjellige typer, som det skorter på og denne øvelse får man ikke med engang.

Mange av typene er dessuten vanskelig å holde ut i fra hverandre og heri ligger også grunnen til, at katalogkomiteen, i stedet for å tegne typene, har valgt å gjengi disse fotografisk for å få dem til å ligne best mulig.

Rasterklisjéer har imidlertid den svakhet, at en ikke kan bruke lupe på dem. Man bør derfor helst gå over til å gjengi typefotografiene i dyptrykk.

Einar Osc. Schou.

Bergen, den 18/2 1942.

nyheter

VED FRIMERKEHANDLER ANTON HOLMBOE

Finnland.

De i siste nr. anmeldte *Mannerheim og Ryti-merker* er nå utkommet med påtrykk «Itä-Karjala Sot.hallinto»:

Samtlige merker i begge utgaver kjennes med varianten — avstumpet R i Karjala. Varianten finnes i arkets nederste merkerad.

I. President Risto Ryti:

50 p., lysgrøn.
1,75 M., fiolettgrå.
2 M., lyserød.
2,75 M., mørkegul.
3,50 M., ultramarin.
5 M., rødlilla.

II. Feltmarskalk Mannerheim:

50 p., lysgrøn.
1,75 M., fiolettgrå.
2 M., lyserød.
2,75 M., mørkegul.
3,50 M., ultramarin.
5 M., rødlilla.

Italia.

Italiensk besettelsesutgave for de Joniske øyer:

Frimerker fra Italia med påtrykk «Isole Jonie».

5 C., brun.
10 C., mørkebrun.
20 C., karmin.
25 C., grøn.
30 C., mørkebrun.
50 C., fiolett.
75 C., karmin.
1,25 Lire, blå.

Luftpost:

50 C., mørkebrun.

Portomerker:

10 C., blå.
20 C., karmin.
30 C., orangerød.
1 Lire, oransje.

Kroatia.

Tjenestemerker:

50 Ban., grå.
75 Ban., grøn.
3 Kuna, rød.
5 Kuna, blå.
6 Kuna, fiolett.

San Marino.

Luftpostprovisorier:

10 Lire på 2,60 L., grønbå.
10 Lire på 3 L., svartgrå.

Serbia.

Ny utgave med Kloster-motiver:

2 Din., lilla.
7 Din., mørkegrøn.

Tyskland.

Minneutgave i anledning «Heldengedenktag» 1942:

12 + 38 Pf., grå.

Tjenestemerker:

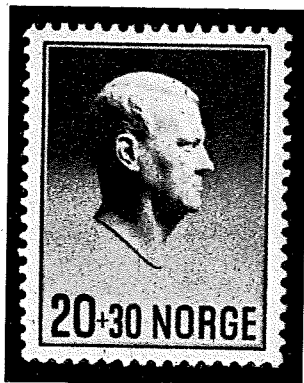
Utgaven 1938 på papir uten vannmerke og delvis fargeforandringer.

1 Pf., grå.
3 Pf., brun.
4 Pf., fiolettgrå.
5 Pf., mørkegrøn.
6 Pf., fiolett.
8 Pf., oransjerød.
12 Pf., karmin.
16 Pf., grå.
24 Pf., brun.
30 Pf., oliv.
40 Pf., rødlilla.

Ungarn.

Portomerker, suppleringsverdier:

3 Filler, brunkarmin.
24 Filler, brunkarmin.
50 Filler, brunkarmin.

Norge.

Supplement til Norgeskatalogen 1942:

1. februar 1942. Velgjørenhetsmerker til inntekt for et hjelpefond. Byste av ministerpresident Vidkun Quisling, ved professor Wilhelm Rasmussen. Det ene av merkene er påtrykt utgivelsesdagens datum 1-2-1942. Dyptrykk fra Emil Moestue A/S. Uten vannmerke. Tagget $13\frac{1}{2} \times 13$.

300	20 øre + 30 øre (250 000)	1,50	1,50
301	20 øre + 30 øre Overstpl. 1-2-1942. (250 000)	1,50	1,50

Førstedagsbrev:

12. 1. febr. 1942. Quisling-merker nr. 300 og 301 pålydende kr. 1,—
Total antall brev 19053 (rekommanderte og alminnelige) 4,50

Filatelia som ekteskapsproblem.

Dronning Filatelia har alltid øvet en viss besnærende makt over oss samlere. At det av og til kan forekomme rivninger mellom henne og våre «respektive» bør vi kanskje ikke nekte for. Vi vil imidlertid unne leserne å bli delaktig i nedenstående som er utdrag av en festlig tale for våre damer — servert fornylig ved en årsfest i en av våre yngste filatelistklubber. *Red.*

Filatelia er — iallfall i navnet — av gresk opprinnelse, og hvis man kjenner litt til den greske gudemytologi, vil man vite at vår hobbys skytsgudinne Filatelia inntok en fremskutt plass blant de øvrige, inspirerende musen.

En kan vel si, at en frimerkesamler som tar sin hobby alvorlig — og hvem gjør ikke det — befinner seg i en permanent knefallstilling for denne gudinne, kort sagt, er hennes ydmyke slave. Hun representerer for ham alt som er attråverdig og tilbes ofte med et begjær som gjør dagen til en søvngjengertilværelse og natten til et nirvana.

Selv en frimerkesamlers natur er imidlertid jordbundet. Før eller senere vil han derfor kaste sine øyne på en kvinne for å knytte henne til seg i ekteskap. Nå er det imidlertid en nødvendig forutsetning for familiens trivsel og velferd at bare den ene av ektefellene samlar på frimerker, og jeg går derfor ut fra at mannen av rent egoistiske grunner velger en livsledsagerinne som ikke deler hans opphøyede interesser, noe som det for øvrig er små sjanser for. Men i og med at denne kvinne legger sin skjebne i hans hender er hun uten å vite av det innlemmet i mannens frimerkesamling som en slags tjenestemerke med førstedagsstempel.

Hvorledes skal en da bære seg ad med å bygge bro over den avgrunn av motstridende interesser, som dessverre så ofte består mellom en frimerkesamler og hans hustru?

Etter min mening er det to veier å gå, og den første av disse er basert på et økonomisk gjensidighetsprinsipp.

Når frimerkesamler X på gasjedagen har funnet det økonomisk forsvarlig å investere, la oss si to tiere i et lenge ettertraktet merke, så vil han sannsynligvis gjøre sin kone delaktig i denne nyhet omtrent på følgende måte: «I dag kan du tro jeg kom over et fint merke, som jeg simpelthen ikke hadde råd til å la gå fra meg.

En filatelistisk sjeldenhet, forstår du. Det er 5 pinner papegøyebrønt fra Hotaheiti med feiltrykk. Navnet er stavet bakvendt. Kan du gjette hva jeg ga for det?» Og når den travle, lille konen som er mer opptatt av sildekakene i stekepannen enn av ektemannens filatelistiske nyervervelse allikevel våger seg til å gjette på tokronerogfemtioere, da får hun bare et foraktelig blikk til svar, samtidig som mannen i tankene foretar en rask verdinsettelse av hensyn til eventuelle scener. «Det får være måte på uforstand også. Syvkronerogfemtioere ga jeg for merket. Latterlig billig, forstår du. Om hundre år får du ikke kjøpt det under femti kroner.»

En høyst forkastelig fremgangsmåte. La gå, at han faller for fristelsen og sikrer seg det papegøyebrønne. Men hva gjør han så? Jo, han går innom nærmeste blomsterforretning og kjøper med seg for ti kroner blomster hjem til kona. På den måten vil frimerkeinnkjøpene etter hvert begrense seg selv og familieidyllen gjenopprettes.

Den andre fremgangsmåten som jeg med hell har prøvet selv, består i å appellere til kvinnens humoristiske sans.

For en del år siden lot jeg meg forlede til å gå innom postkontoret for å kjøpe noe jeg hadde hørt omtale som kilovare. Jeg skyndte meg hjem som den lykkelige eier av en omfangsrik pappeske, som ved åpningen viste seg å være fullstappet med avklipp av postanvisninger med et eller flere merker påklebet. Arbeidet med å fjerne dette utall av merker forekom meg helt trøstesløst, og jeg måtte nødt og tvunget søke min kones bistand. Et honorar av fem kroner gjorde utslaget, og vi skred til verket.

Innholdet av esken ble tømt ut i badekaret, og så trakk vi oss tilbake for en tid mens oppløsningsprosessen tok sin gang. Etter en times forløp hadde frimerkene med tilbehør takket for samværet og skilt lag, og vi kunde ta fatt på innsankingen. Dette tok oss mesteparten av ettermiddagen, og det var allerede begynt å li ut på kvelden da vi fisket de siste merkene opp ved hjelp av dørslaget.

Så meldte problemet seg: Hvorledes skulde vi bære oss ad for å få tørret hele denne haugen av frimerker, som befant seg på bunnen av en balje i en eneste, sammenklistret masse? Som den praktiske kvinne min kone er foreslo hun støvsugeren. Denne ble hentet og anbrakt på

gulvet i stuen sammen med baljen. Vi startet motoren, tro inn klutsjen, satte gearet i revers, og etter hvert som vinden begynte å leke med frimerkene våknet disse opp av sin dvaletilstand, hevet seg på vingene og flagret som små, fargeprangende sommerfugler omkring i stuen. Tettere og tettere ble svermen, og til slutt var alt som innbød til landingsplass både frankert og overfrankert.

Min kone lo mens jeg svor. Vi dukket ned i sofa og stoler hvor merkene tippet fram mellom puter og stopp. Vi tømte to store bokreoler for deres samlede innhold, vi endevendte urner og krukker, ristet portierer og gardiner, og da vi til slutt etter meget strev hadde fått karet opp mesteparten av de merker som hadde søkt ly mellom vegger og gulvlister, kunde vi ut på natten trekke oss tilbake med seirens palmer i henderne plus en femmer i min kones.

Denne episode er min kones yndlingsunderholdning i selskaperlig samvær, hvor den alltid gjør seg like godt, og selv om historien er blitt både frynset og slitt med årene føler jeg en viss uro hvis den skulde utebli en enkelt gang. Jeg betrakter den nemlig som et helt pålitelig barometer for min kones instilling overfor min hobby.

Profil.

Fra redaksjonen.

Fra Sjefen for Fagpresse og Tidsskrifter har vi fått melding om at også vårt tidsskrift blir berørt av papirrasjoneringen.

Dette nr. kommer med noe redusert sidetall. Opplaget er samtidig noe redusert. Dette vil gå ut over bladet i løssalg. *Nr. 4 og senere nr. vil derfor kun bli å få i abonnement.*

Papirrasjoneringen bevirker også at vi fra dette nr. av må nytte en annen og mindre skrifttype for å vinne plass. Foreløpig må Forbundsklubbenes møtereferater utgå, vi skal neste gang se å få med det allernødvendigste fra klubbenes virke.

Ellers vil vi beflitte oss på tross alle vansker å skaffe leserne et variert og interessant filatelistisk stoff. Vi skal ikke sky noen midler for å kunne være å jour med det som kan være av felles filatelistisk interesse. Vi takker for alle mottatte hilsminger. Vi tillater oss å sitere noen linjer fra et skriv Redaktøren av det også her i Norge velkjente og populære svenske organ «Nordisk Filateli» uoppfordret har sendt oss:

«. . . Jag emottog Eder tidskrift, och her härmed få gratulera till ett verkligt förträffligt organ för de norska samlarna. Kan den tidskriften icke slå igenom i Norge, då kan aldrig någon tidskrift göra det.»

Vi oppfordrer alle til å være med å bygge ut bladet så det kan finne sin form, norsk filateli verdig.

Til Forbundsclubbene.

Herved meddeles at et andragende fra Moss Filatelistklub om å bli opptatt som medlem av Forbundet er blitt enstemmig innvilget av Forbundets styre. Moss Filatelistklub har for tiden 30 medlemmer. Formannen er hr. H. Nicolayssen.

NORSK FILATELISTFORBUND,
Per Gellein, formann.

For å fjerne mulige misforståelser meddeles herved at hr. Odvar Johs. Witzøe er fratrudd som redaktør av tidsskriftet etter ønske av Departementet for Kultur og Folkeoplysning. — Presse-direktoratet.

NORSK FILATELISTFORBUND,
Per Gellein, formann.

Medlems-annonser.

På denne plass kan medlemmer få innrykket annonser på inntil 5 petilinjler for kr. 3,00, som må betales ved bestillingen.

Sverige 55 og 80 øre av prima kvalitet kjøpes til høyeste dagspris. — Tilbud med pris sendes *redaksjonen*.

Jeg søker følgende luftpostavstempler etter katalog — nr. 2, 8 b, 9, 10, 11, 12 og 17 b. Av skilingsmerker søkes på helt brev etter katalog — nr. 10 og 21. Henv. *redaksjonen*.

I bytte for gamle norske ubrukte har jeg ubrukte 4 blokker, gamle og nye. Mangler også 47 b og liten N. *Per Falster, Elvegt. 5, Oslo.*

Samler Norge, U.S.A. og dansk flypost. Søker norske førstedagsstempler nr. 1—5. Utvalgsendinger og tilbud ønskes. Søker kommisjonær i Oslo for nye førstedagsstempler. *Tor Moursund, Skolegt. 48, Tromsø.*

Vår avdeling er ny, men vi har mange gamle fine frimerker. En større samling utstykes. Album og rekvisita.

STEEN & STRØM A/S

Unneretasjen.

Norgeskatalogen 1942 i 3. opplag!

Vi har måttet sette 3. opplag i trykken. De som ennå ikke har skaffet seg katalogen bør gjøre dette omgående idet vi nå antagelig ikke kan levere mer. Prisen er kr. 3,— + porto 20 øre.

Alle Norgesamlere bør også snarest sikre seg standardverket «Norske Poststempler 1846—1894». Håndboken gir specialsamlere mange nyttige data. Pris kr. 3,— + porto 20 øre.

OSLO FILATELIST-KLUB – Boks 298, Oslo

Forskuddsbetaling eller postoppkrav.

Samlere og Handlere!

Den billigste måte å komplettere sin samling på, og den beste måte å holde sitt frimerkelager å jour til en hver tid med, er å tre i bytteforbindelse med samlere og handlere i utlandet. De vil da få Deres dubletter best betalt, og de utenlandske merker billigst innkjøpt.

Bytteklubben «The World» har i dag over 100 medlemmer fra alle europeiske land med postforbindelse med Norge. Hvert land er representert med minst 5 medlemmer. Og De kan bli opptatt som medlem for kun 3,— kroner pr. år. Klubben utsender medlemsblad med 4 nummer årlig.

Opplysninger gratis på forespørsel.

The World

v/ LARS VØLSTAD - SANDNES

Et tilbud som dette

får De ikke hver dag. På grunn av stort lager kan jeg tilby Dem følgende:

<i>Belgia:</i>	Vinterhjelp 1941	(10)	kr. 5,50
	Orval Bloks	(2) »	8,—
	10/30, 10/40 c.	(2) »	0,10
<i>Frankrike:</i>	Legion Luftpost	(2) »	4,—
	do. med overtrykk	(2) »	3,—
	Petain, små	(9) »	1,50
<i>Italia:</i>	Hitler-Mussolini	o (6) »	0,75
	Titus Livius	o (4) »	1,35
	Mil. Messe	o (4) »	0,25
<i>Ungarn:</i>	Horty regj. jub.	o (4) »	0,15
<i>Vatikan:</i>	Luftpost 1938	(5) »	1,25
<i>Danmark:</i>	Røde Kors	o (2) »	0,25
	do. 10+5+10	o (2) »	0,25

Bestillinger på ovennevnte merker vil bli effektivert i løpet av 2 dager.

Prislister over Europanyheter samt Skandinaviske merker og sett sendes på forlangende mot 14 øre til porto.

Lars Vølstad, Sandnes

Bernt C. Middelthon A/S, Stavanger

anbefaler sitt

Spesial-album NORGE

omfattende Norgeskatalogens hovednumre. 32 blader + titelblad og 4 ekstrablader, tils. 37. 53 illustrasjoner. Permanent løsladesystem. Leveres i papir kr. 7,85. Falset kartong kr. 9,50. 4 sorter ekstrablader papir à kr. 0,10. Falset kartong à kr. 0,15. Tilleggsblader for komplettering av det ordinære album pr. sett: i papir kr. 3,20. Falset kartong kr. 4,—.

Fås hos frimerkeforretninger samt hos bok- og papirhandlere.

Utleveringssted for Oslo, engros og detalj: filialen

OSLO FRIMERKEFORRETNING

Rådhusgata 32 — Telefon 20162

Innkjøpsliste (April)

Norske Frimerker

Sendes gratis og franko
på forlangende.

Anbudssalg våren 1942

Katalog sendes gratis på forlangende.
Bud må være innsendt innen 15. april.

TELEFON
25052

FRIMERKECENTRALEN

BOX 684
OSLO

Bypost – Helsaker!

Tilbud, eller helst utvalgssendinger, ønskes på Skandinaviske lokalpostmerker. Jeg er også interessert i helsaker (brevkort, kortbrev, korsbåndomslag etc.) fra de nordiske land.

Ing. CARL A. PIHL
Snorres vei 6 Smestad AKER

Samlere!

Jeg har godt utvalg i såvel eldre som nyere frimerker fra hele Europa. Utvalg sendes på anmodning. Billige priser. Alle slags brukte og ubrukte frimerker kjøpes.

A. B. ØSTENSEN
BILLINGSTAD

A. W. BRØGGERS
BOKTRYKKERI $\frac{A}{S}$
KARL JOHANS GT. 12
OSLO

Nordisk

Filatelistisk Tidsskrift

49. årgang.

Vær med å holde forbindelsen med det øvrige Norden. Det koster Dem kr. 4.00 for 1942. Januar- og februarheftene kan straks leveres. Abonnement tegnes direkte hos

ALF. G. JOHNSEN
Kirkegaten 15
OSLO

ALBUM for Norges frimerker

— NAPERS FORLAG —

Av ekspertenes anmeldelser:

«Lupen» i Morgenposten:

. . . trykt på god kartong med preget fals slik at bladene ligger godt og flatt ved åpningen av albumet . . . sidene er vakkert komponert og gir et meget tiltalende inntrykk . . . Vi vet ikke hvem som har stått for komposisjonen av sidene, men det er utvilsomt en spesialist på området.

V. D. i Aftenposten:

Det nye album virker meget tiltalende. Bladene er tykke og solide.

Postfullmektig L. Fosse i Kragerø Blad:

Albumet vil sikkert glede de mange Norgessamlere som hittil har savnet et mer omfattende og fyldig album for sin samling . . . Prinsippet som har vært fulgt ved oppsetningen, er å samle merkene mest mulig i kronologisk orden og samtidig ta hensyn til hvor merkene hører hjemme. Dette er løst på en utmerket måte og vidner om et grundig forarbeide. . . Oppsetningen av merkene er smakfullt ordnet . . . og utførelsen er førsteklasses arbeide.

Egil Meide'll Hopp i Morgenbladet:

. . . har den store fordel at det nøyaktig følger Norgeskatalogens oppstilling etter hovednumrene. . . Systemet gir en rolig og harmoniske side selv når ingen merker er innsatt i albumet . . . Feltene er samlet både under hensyn til kronologien og en harmonisk totalvirkning . . . et godt og tidsmessig album som følger Norgeskatalogen og dermed stimulerer til å samle etter dennes oppstilling av våre frimerker.

Albumet koster kr. 9,— og fåes kjøpt i frimerkeforretningene og hos bokhandlerne. — Blader uten fortrykk leveres for kr. 0,20 pr. stk.

Hovedforhandler *Just Lieberg* KRAGERØ

Prisliste

for nyheter samt utvalg sendes samlere.

Norske stemplede merker taes i bytte. — Be om «bytteverdi-liste». Utvalg mottas for salg i kommisjon.

Vedlegg svarporto.

GUNNAR M. NIELSEN

BOX 888

OSLO

AFA-Frimerkekatolog 1942

er den ledende Skandinaviske katalog. Omfatter de for samlere mest populære europeiske land. 200 sider, 14 000 pris-noteringer, 2200 illustrasjoner.

Pris kr. 2,25 + porto kr. 0,20 (post-anvisning eller ustpl. frimerker.)

Rabatt til videreforhandlere.

FRIMERKECENTRALEN

BOX 684

OSLO

TLF. 25 052

Prisliste

over nyere frimerker sendes på forlangende mot returporto (innenbys 5 øre, utenbys 7 øre). Frimerker kjøpes.

ALF EIDE CHRISTIAN AUGUSTSGATE 9
OSLO

ALBUMBLAD

Type «A»: Prima limkartong med svakt grått nett-trykk. Dobbelt hengsleffals av solid lerretspapir så albumet åpnes flatt. Format $26\frac{1}{2} \times 28\frac{1}{2}$ cm. (Passende for Borek bind.)

Kr. 0,35 pr. stk.

Type «B»: Ditto, men rillet i stedet for med fals.

Kr. 0,15 pr. stk.

Type «C»: Godt papir med grått nett-trykk. Format passende for Schaubek album.

Kr. 0,10 pr. stk.

Fortryksalbum i to utførelser for *Skandinavia* kommer om kort tid.

Til salgs hos Frimerke- og Bokhandlerne.

Engros fra:

FRIMERKECENTRALEN

Box 684

Oslo

Tlf. 25 052

Kjøp eller bytte!

Jeg kjøper eller bytter merker fra alle land. Send mankoliste, samt referer hva De har.

Søker spesielt Norge, luftpost nr. 2 og bedre engelske merker.

Jeg har bedre dubletter Skandinavia og alle land.

Hans P. A. Kvaal

GRÅKAMVEIEN 1, SLEMDAL PR. OSLO

Alle slags

trykksaker

utføres rimelig og pent

RAMBÆKS TRYKKERI

TOLLBODGATEN 2
TELEFON 24826
OSLO

Norges Frimerker

Centraltrykkeriets utgaver
1893/94 og 1893/95.

Pris kr. 12.

Nummererte eksemplarer kr. 14.

Forhandlere ansettes på
provisjonsbasis.

GOTTFRIED CASPERSEN
Fredrikstad

Jeg er kjøper

av større frimerkesamling med
prima merker.

Kjøper også løse merker.

Alle verdier «V»-merker kjøpes
pr. stk. eller pr. 100. Oppgi pris

HARALD ANDERSEN
Lilletorget 1 OSLO Telefon 22025

NORSK FILATELISTISK TIDSSKRIFT

Utgis av

Norsk Filatelistforbund

Tidsskriftet utkommer ca. 1ste i hver måned.

Abonnement: Ikke medlemmer av forbundsklubbene: kr. 5,— pr. år som må betales ved bladets bestilling. Abonnement kan tegnes direkte til redaksjonen *Postboks 2243, Oslo*, og ved alle landets postanstalter.

Annonse satser: $\frac{1}{1}$ side kr. 40,—.	$\frac{1}{4}$ side kr. 14,—.
$\frac{1}{2}$ side kr. 25,—.	$\frac{1}{6}$ side kr. 10,—.
$\frac{1}{3}$ side kr. 18,—.	$\frac{1}{8}$ side kr. 8,—.

For annonser i fast abonnement gis rabatt etter følgende satser:
Med fast tekst: Helt år 20%, halvt år 10%.
Med endret tekst: Helt år 10%, halvt år 5%.

Annonser for medlemmer: 5 linjer og derunder kr. 3,— som betales ved bestillingen.